

Nieuw Haags Peil 12 september 2010

Begin deze week stapte Klink uit het parlement en gaf Wilders aan om weer over de combinatie VVD-CDA met gedoogsteun van de PVV te willen spreken. Het lijkt er nu op dat begin volgende week de formatiebesprekingen tussen de drie partijen wordt hervat. Vrijwel alle PVV- en VVD-kiezers van 9 juni hopen dat dit kabinet er ook komt. Bij de CDA-kiezers is dat ongeveer drie kwart.

Deze ontwikkelingen leiden tot een uitslag met diverse bijzondere aspecten: Het CDA scoort met 14 zetels opnieuw het laagste percentage ooit voor het CDA gemeten. Maar de PvdA is inmiddels ook teruggezakt naar 23 zetels en verliest daarbij evenveel zetels als het CDA. Met die score van 23 zetels is de PvdA op het niveau dat die partij had toen Bos aangaf uit de politiek te stappen en Cohen hem opvolgde. De VVD maakt weer een sprong naar boven en de PVV blijft op de voor deze partij hoge score van 34 zetels (1 lager dan de hoogste score ooit 2 maanden geleden).

De SP is op dit moment nog maar 5 zetels kleiner dan de PvdA.

Peiling van politieke voorkeur

<i>in zetels Tweede Kamer</i>	TK2010	5-9 2010	12-9 2010	Vershil vorige week	Vershil TK2010
VVD	31	25	28	3	-3
PvdA	30	25	23	-2	-7
PVV	24	34	34		10
CDA	21	15	14	-1	-7
SP	15	18	18		3
D66	10	11	12	1	2
Groen Links	10	13	12	-1	2
ChristenUnie	5	5	5		
SGP	2	2	2		
Partij voor de Dieren	2	2	2		
Andere partij	0	0	0		
Totaal	150	150	150		
VVD+PVV+CDA	76	74	76	2	
VVD+PvdA+D66+GrLinks	81	74	75	1	-6
VVD+PvdA+CDA	82	65	65		-17

Een meerderheid van de bevolking vond de aanstelling van Tjeenk Willink als informateur een goede keuze van de Koningin. Alleen de kiezers van VVD en PVV vinden dat in meerderheid niet. Daarmee hangt ook samen dat inmiddels 44% van de kiezers vindt dat de Koningin geen rol bij de formatie zou moeten spelen. PVV en VVD kiezers vinden dat in meerderheid, terwijl de PvdA kiezers meer dan die van de andere grote partijen vinden dat de Koningin die rol moet behouden. Het is duidelijk dat dit samenhangt met het oordeel over de tussenfase met Tjeenk Willink.

Dinsdagavond is Tjeenk Willink als informateur aangesteld, nadat VVD, PVV en CDA hadden aangegeven de formatie van een VVD-CDA regering met gedoogsteun van de PVV weer te willen hervatten. Vindt u dat een goede keuze van de Koningin of vindt u dat zij direct weer een informateur had moeten aanstellen, die door kon gaan met een VVD-CDA regering?

<i>verticaal gepercenteerd naar</i>	Allen	Stemgedrag Tweede Kamer 2010						
		PVV	VVD	CDA	D66	PvdA	SP	GrLnks
Goede keuze	54%	38%	39%	61%	71%	73%	57%	72%
Direct doorgaan met VVD-CDA	30%	49%	54%	33%	15%	7%	12%	4%
Weet niet/geen antwoord	16%	13%	7%	6%	14%	20%	32%	24%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Sommigen stellen dat na de verkiezing de Koningin geen rol moet spelen bij de formatie van een kabinet, maar dat dient te gebeuren door meerderheid van de Tweede Kamer. Wat vindt u?

<i>verticaal gepercenteerd naar</i>	Allen	Stemgedrag Tweede Kamer 2010						
		PVV	VVD	CDA	D66	PvdA	SP	GrLnks
Koningin moet rol blijven spelen	51%	28%	41%	67%	40%	70%	57%	47%
Koningin moet er geen rol meer bij spelen	44%	67%	55%	32%	57%	26%	39%	41%
Weet niet/geen antwoord	5%	5%	4%	2%	4%	4%	4%	12%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Uit de volgende drie tabellen is goed op te maken hoe verdeeld de kiezers zijn over de vorming van dit kabinet. 49% hoopt dat dit kabinet er komt en 48% niet. En de verschillen tussen de kiezers van de drie partijen en die van de andere partijen is erg groot. Dat zelfde verschil zien we ook bij de beantwoording op de vraag wat de CDA fractieleden zouden moeten doen als het congres instemt met het regeerakkoord. Ook de CDA kiezers vinden dan in meerderheid dat zij dan voor het regeerakkoord moeten stemmen ook al hebben ze persoonlijk een andere mening.

De derde tabel is de tabel die in feite aan de basis staat van hetgeen we zien gebeuren bij de formatie. Gevraagd is aan welke partijen de kiezers een echte hekel hebben. En dan zien we dat kiezers aan de rechterkant van het spectrum in vrijwel even grote mate een hekel hebben aan de PvdA als men aan de linkerkant een hekel heeft aan de PVV. Bij de CDA-kiezers is de afkeer van de PvdA beduidend groter dan die van de PVV. B65

Hoopt u dat er een VVD-CDA kabinet met gedoogsteun van de PVV komt?

<i>verticaal gepercenteerd naar</i>	Allen	Stemgedrag Tweede Kamer 2010						
		PVV	VVD	CDA	D66	PvdA	SP	GrLnks
Ja	49%	95%	90%	75%	10%	4%	11%	2%
Nee	48%	3%	8%	24%	83%	93%	87%	96%
Weet niet/Geen mening	3%	2%	2%	1%	7%	3%	2%	2%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Er zijn nog twee CDA-kamerleden waarvan onzeker is of zij voor een dergelijk kabinet zullen gaan stemmen. Vindt u dat zij, als het congres van het CDA in meerderheid instemt met het regeerakkoord dat zij dan in de Kamer voor dit nieuwe kabinet moeten stemmen of vindt u dat dit overgelaten moet worden aan hun eigen inschatting?

<i>verticaal gepercenteerd naar</i>	Allen	Stemgedrag Tweede Kamer 2010						
		PVV	VVD	CDA	D66	PvdA	SP	GrLnks
Moeten stemmen voor het kabinet	46%	78%	79%	63%	14%	6%	25%	16%
Overlaten aan eigen inschatting	50%	15%	18%	38%	83%	89%	66%	80%
Weet niet/geen antwoord	4%	7%	2%	0%	3%	5%	9%	5%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Tijdens de formatie lijkt het erop dat er ook tussen sommige partijen emotionele redenen zijn om niet met elkaar te willen regeren. Heeft u een echte hekel aan een of meer partijen en welke zijn dat?

<i>verticaal gepercenteerd naar</i>	Allen	Stemgedrag Tweede Kamer 2010						
		PVV	VVD	CDA	D66	PvdA	SP	GrLnks
PVV	39%	0%	10%	20%	69%	78%	59%	89%
PvdA	36%	71%	62%	47%	7%	2%	14%	4%
Groen Links	27%	61%	40%	41%	5%	2%	7%	0%
CDA	22%	23%	8%	0%	27%	33%	53%	30%
SP	18%	29%	37%	20%	17%	3%	2%	3%
D66	17%	44%	16%	28%	0%	1%	10%	0%
VVD	14%	2%	0%	1%	6%	32%	51%	23%